

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.154/2025/8.

A Debreceni Ítéltábla a Winkler és Társai Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME; ügyintéző: dr. Rác Orsolya ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg..., adószáma: ...) felperesnek – a Falcsik Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME; ügyintéző: dr. Falcsik István ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME, Cg..., adószáma: ...) alperessel szemben szerződésszegéssel okozott kár megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2024. február 6-án meghozott 10.G.40.177/2022/52/I. számú ítélete ellen a felperes részéről 53. sorszámon előterjesztett fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja. Megállapítja, hogy az alperes negyven százalékos mértékben köteles megtéríteni a felperes részére azt a kárt, amely abból eredően érte őt, hogy az alperes az általa adott vámkezelési meghatalmazás alapján 2018. augusztus 27. és 2018. december 3. között téves tartalommal nyújtott be tizenöt darab vámáru-nyilatkozatot. Mellőzi az alperes elsőfokú perköltségben való marasztalását.

A kártérítés összegszerűségére irányuló eljárás lefolytatása érdekében az iratokat az elsőfokú bíróság részére visszaküldi.

Megállapítja, hogy a felperesnek 5 156 143 (ötmillió-százötvenhatezer-száznegyvenhárom) forint, az alperesnek pedig 800 608 (nyolcszázezer-hatszáznyolc) forint másodfokú perköltsége merült fel.

A közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 13 200 000 forint elsőfokú perköltséget.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes betonhuzalgyártással foglalkozik, amely mellett import tevékenységet is végez. A vámeljárásokkal kapcsolatos ügyintézés a felperest is magában foglaló VÁLLALAT vállalatcsoport másik tagja: a KFT. bonyolítja, de a felperes vámjogi képviselőként az alperes szolgáltatását is igénybe vette, közvetlen vámkezelési meghatalmazást adott neki, így a 2015. évtől kezdődően rendszeres szerződéses kapcsolatban állt vele.

[3] A felperes a 2018. évben 7213914900 és 7213914100 vámtarifaszámok alatt melegen hengerelt acélhuzalt importált ORSZÁGBól, amelynek egyedi vámkezelése érdekében vámkezelési meghatalmazásokat adott az alperesnek. Ezekben megbízta őt mint a közvetlen vámjogi képviselőjét az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 18. cikke szerint a vámeljárások, utólagos vámeljárások során történő közreműködéssel, utólagos módosítások benyújtásával, határozatok átvételével és a vámhatóság előtti képviseletével. Megállapodásuk szerint a vámjogszabályok vagy a vámhivatal által megállapított jogok és kötelezettségek, korlátozások a megbízót a megbízott tudomására jutásától illetik meg és terhelik.

[4] Az Európai Unió 2016-ban felügyeleti eljárást vezetett be az acélhuzalokra, amely alatt a felperest a Kereskedelmi és Iparkamara részére adatszolgáltatási kötelezettség terhelte. Az Európai Unió Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) az egyes acéltermékek behozatalára vonatkozó ideiglenes védintézkedések bevezetéséről szóló 2018/1013. végrehajtási rendelettel (a továbbiakban: Ideiglenes rendelet) 2018. július 19-i hatállyal ideiglenes, majd az egyes acéltermékek behozatalára vonatkozó végleges védintézkedések bevezetéséről szóló 2019/159. végrehajtási rendelettel (a továbbiakban: Végleges rendelet) 2019. február 2-ai hatállyal végleges védintézkedést vezetett be. Ennek megfelelően 2018. július 19-től korlátozta az acéltermékek Európai Unión kívülről történő behozatalát, egyidejűleg vámkontingenst nyitott azzal, hogy az abból nem részesülő behozatalokra 25%-os mértékű kiegészítő vám kivetését írta elő. A vámkontingens kezelésére vámkontingens kezelési rendszert (TQS) hoztak létre. Ennek központi eleme a Bizottság által üzemeltetett informatikai rendszer, amely automatizált adatcsere alkalmazásával rögzíti és nyilvántartja a tagállamok vámhatóságai által elektronikus úton továbbított vámkontingens iránti kérelmeket és elvégzi a vámkontingens mennyiségek kérelmeknek megfelelő automatikus kiosztását.

[5] Az alperes 2018. augusztus 27. és 2018. december 3. között vámkezelési meghatalmazás alapján 15 esetben nyújtott be vámáru-nyilatkozatot akként, hogy abban a vámkontingenst nem jelölte meg. Ennek ellenére – a vámhatóság elektronikus rendszerében megállapítható hiba miatt – vámot nem szabtak ki, a vámhatározatokban 0% vámterhet állapítottak meg.

[6] A KFT. munkavállalója: L. A. 2018. augusztus 28-án az ügyfelek számára elérhető TARIC rendszeren keresztül megbizonyosodott arról, hogy a kontingens az elektronikus rendszerben feltüntetésre került, 2018 novemberében pedig egyeztetett K. I. alperesi vámügyintézővel annak megállapítása érdekében, hogy további termékek importálásához rendelkezésre áll-e kontingens. A rendszer azonban hibásan működött, mivel az alapmennyiséget jelenítette meg a felhasznált kontingens helyett.

[7] Az alperes 2018. december 20-án a vámáru-nyilatkozatok módosítása iránti kérelmet terjesztett elő, kérve a vámkontingens biztosítását. A kérelem benyújtását követő 2. munkanapon (2018. december 27-én) azonban a vámkontingens kimerült. Az elsőfokú vámhatóság ennek ellenére elindította az igénylést, a felperes kérelmét nyilvántartásba vette és a vámáru-nyilatkozatokat 2019. február 20-án ennek megfelelően automatikusan módosította.

[8] A Bizottság Adózás és Vámuniós Főigazgatóságának döntése alapján – amelyről 2020. április 20-án értesítette a vámhatóságot – a felperes 113 kg áruja részesült a kontingensből. Az elsőfokú vámhatóság 14 vámeljárás keretében 2019. június 17-én összesen 181 781 800 forint vámot és 49 081 052 forint általános forgalmi adót, további egy vámeljárást illetően 2019. július 4-én 8 360 800 forint vámot és 2 257 429 forint általános forgalmi adót vetett ki a felperesre.

[9] A felperes 2019. június 27-én a vámterhek elengedésére irányuló kérelmet nyújtott be az elsőfokú vámhatósághoz, amely azt elutasította, az elsőfokú vámhatározatokat pedig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága helybenhagyta. A jogerős vámhatározatok felülvizsgálata iránt indított közigazgatási perben a Debreceni Törvényszék a 2020. december 10-én meghozott .../11. alatti ítéletével a keresetet elutasította, a Kúria pedig a 2022. június 23-án meghozott .../3. számú határozatában a Debreceni Törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta.

[10] A felperes a keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:142. §-a alapján szerződésszegéssel okozott kár megtérítése jogcímén 198 290 208 forint, valamint ezen összegből 190 142 480 forint után 2019. szeptember 26-tól, 8 147 728 forint után pedig 2022. november 1-től a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Érvelése szerint nyilvánvaló volt, hogy nem vámteherrel, hanem a vámkontingens részeként kiegészítő vám kiszabásának mellőzésével kívánta szabad forgalomba helyezni áruját, amelyről a vámkezeléssel megbízott alperesnek is tudomása volt. A vámáru-nyilatkozatokat az alperes töltötte ki az ő nevében és képviselőként, de szakszerűtlenül, a hatályos vámügyi jogszabályokat megszegve járt el, a tevékenysége nem felelt meg a szerződéses kapcsolatokban elvárható gondosság mércéjének. Ha az alperes a vámáru-nyilatkozatokat helyesen nyújtotta volna be, akkor ő részesült volna az akkor még szabadkerettel rendelkező vámkontingensből, így nem kötelezték volna 25%-os kiegészítő vám és a kapcsolódó áfa megfizetésére, továbbá merültek volna fel a vámvisszatérítési eljárással és az ezt követő közigazgatási perrel kapcsolatos költségei sem.

[11] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a felperes megbízása alapján közvetlen vámjogi képviselőként járt el, állította azonban, hogy a felek nem kötöttek olyan írásbeli szerződést, amely a jogait, a kötelezettségeiket és a felelősségi szabályokat részletezte volna. A felperes az egyes vámkezelések kezdeményezése érdekében kizárólag egy vámkezelési meghatalmazást töltött ki és írt alá, ez pedig csak azokat a releváns adatokat tartalmazta, amelyek a megbízás ellátása érdekében szükségesek voltak. A felperes az „egyéb kódok” mezőt üresen hagyta és az „egyéb megjegyzések” rovatban sem jelölte meg, hogy a vámkontingens alkalmazását kéri, majd a vámkezelésre vonatkozó hatósági határozat átvételét követően sem kifogásolta a kontingens alkalmazásának hiányát. A keresetében nem jelölte meg, hogy az általa hivatkozott mulasztás miért és mennyiben sérti a szerződés lényeges tartalmát. A vámvisszatérítési eljárásban a felperes maga is a vámhatóság hibáját jelölte meg a fizetési kötelezettségének okaként. A közigazgatási perben a bíróságok is azt állapították meg, hogy a vámhatóság hibáját a felperesnek és a hozzá hasonló, az acélszakmában működő kereskedőknek fel kellett volna ismerniük. Ebből következően a felperesnek lehetősége volt a hiba korrigálásával a fizetési kötelezettség elkerülésére, továbbá nem hivatkozhat a szolgáltatás olyan hibájára, amelyet ismert vagy ismernie kellett volna.

[12] Az alperes érvelése szerint a felperes a befizetett vámterhet költségként elszámolta, így a társasági és iparüzési adófizetési kötelezettségeit csökkentette, a visszatérítési eljárással összefüggésben felmerült költség pedig a kár fogalomnak nem feleltethető meg, nincs okozati összefüggésben a károkozó magatartással. A vámkontingens annak szabályszerű igénylése esetén is csak egy lehetőség, nem jár automatikusan és nem állapítható meg, hogy az rendelkezésre állt-e. Amennyiben a bíróság megállapítaná a felelősségét, figyelembe kell venni, hogy a felperes és a vámhatóság is közrehatott a kár bekövetkeztében, azt közösen okozták, a felperes pedig a felelősség arányát nem határozta meg. Nem vámtanácsadói szolgáltatást nyújtott, ezért nem volt elvárható tőle a vámkontingens rendelkezéseinek nyomon követése, erre a célra a felperes képzett logisztikai szolgáltatót és szakembert vett igénybe. A szerződés megkötésekor nem láthatta előre a kontingens-fajtakód megjelölésének hiánya miatt bekövetkező esetleges károkat, ezért az egyéb károk és az elmaradt vagyoni előny kompenzálását a Ptk. 6:143. § (2) bekezdés szerint a felperes nem kérheti.

[13] Az elsőfokú bíróság a keresetet alaptalannak találta. Megállapította, hogy a Vámkódex szabályozásának alapulvételével a felek jogviszonyára a megbízási szerződés anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ptk. 6:142. §-a szerinti kontraktuális kártérítési felelősségnél a károkozó magatartást a szerződésben vállalt kötelezettség megszegése jelenti, a szerződésszegést, a kárt, továbbá a kár és a szerződésszegés közötti okozati összefüggést pedig a károsultnak kell bizonyítania. E kötelezettségének azonban a felperes nem tett eleget, a bizonyítás eredménye szerint ugyanis az alperes nem vállalt kötelezettséget a perbeli termékek vámteher kiszabása nélküli szabad forgalomba helyezésére. A perrel érintett időszakban a vámkezelési meghatalmazáson a vámáru vételárát, nettó/bruttó súlyát, és a számlaszámot a felperesi cégsoporthoz tartozó KFT. munkavállalója töltötte ki, a vámoltatáshoz szükséges további adatokat pedig az alperes vámügynökei rögzítették. A vámáru-nyilatkozatot elektronikus úton az alperes nyújtotta be a vámhatósághoz a perben releváns „preferenciakód: 100, kontingens: -” megjelöléssel. A felperes a vámáru-nyilatkozatot nem kérte el utólag az alperestől, részére kizárólag a vámhatósági határozatot kézbesítették. Azt ugyanakkor, hogy az Európai Unióban változni fog az acéltermékek importjának vámszabályozása, a felperes már az ideiglenes védintézkedés bevezetését megelőzően tudta, erről ugyanis a felperes részéről eljáró L. A. már 2018. augusztus 28-án tudomással bírt, a még fennálló kontingenst pedig 2018 novemberében ellenőrizte is. Miután a vámkontingens kérelem kizárólag olyan árura nyújtható be, amelyet a behozatalt követően feldolgoznak, a felperesnek tisztában kellett lennie az adott termékre vonatkozó szabályokkal. A Ptk. 6:62. § (2) bekezdése alapján nem hivatkozhat a tájékoztatási kötelezettség megsértésére olyan jogokkal, tényekkel és adatokkal kapcsolatban, amelyeket ismert, vagy közhiteles nyilvántartásból vagy más forrásból ismernie kellett. A felperes az egyes vámkezelési meghatalmazásokon nem jelezte, hogy a melegen hengerelt acélhuzal behozataltát vámkontingens igénybevételével kéri. Az alperesnek a kontingens igénylésére sem szerződéses, sem jogszabályi kötelezettsége nem volt. Habár a felperes 2018 augusztusában értesült a vámkontingensről, nem ellenőrizte, hogy kifejezett kérelme hiányában a perbeli acéltermék vámmentes behozatalára miként került sor. Noha 2018 novemberében azt tapasztalta, hogy a rendszer a vámkontingens mértékére értelmezhetetlen adatokat tüntet fel, továbbra sem tett intézkedést, amely a terhére értékelendő önhiba, erre pedig a Ptk. 1:4. § (2) bekezdése alapján előnyök szerzése végett nem hivatkozhat. Mindezekre tekintettel a szerződésszegés, valamint az oksági kapcsolat hiánya miatt a keresetet el kellett utasítani, így nem volt szükség az alperes védekezésében foglalt további hivatkozások vizsgálatára.

[14] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet kereset szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, abból helytelen jogi következtetésre jutott, valamint megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdései szerinti indoklási kötelezettségét is, hiszen a bizonyítékok mérlegeléséről nem adott számot. Tévesen róta a terhére, hogy a vámáru-nyilatkozatban nem jelölte meg a kontingens igénybevételét, hiszen a vámáru-nyilatkozatokat az alperes töltötte ki, azokat ő akkor nem is kapta kézhez. Annak pedig az alperes is tudatában volt, hogy a felügyeleti intézkedés a kontingens bevezetésének „előszobája”. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az ő terhén a megelőző eljárásban a bíróságok által tett megállapításokat, hiszen az alperes a vámeljárás során az ő megbízottjaként járt el, így az alperes mulasztásai is az ő terhére estek. Erre tekintettel vizsgálni kellett volna, hogy mely mulasztásokat követte el az alperes és melyeket ő. Az elsőfokú ítélet indoklásának [23] és [26] bekezdései ellentétesek a perben előadott tényekkel. A Ptk. 6:273. § (3) bekezdése alapján a célszerűtlen, szakszerűtlen utasításra az alperesnek fel kellett volna hívnia a figyelmét. Legkésőbb 2018 novemberében, a még fennmaradó kontingensről való érdeklődésből az alperesnek észlelnie kellett volna, hogy vámteher nélkül akarja behozni az árut, ez következett abból is, hogy korábban 0%-os vámteherrel importált. A védintézkedés tárgyában többször felvette a kapcsolatot az alperessel, 2018 novemberében kifejezetten a szabad kontingensről kért tájékoztatást. 2018 decemberében az alperes az ő utasítása nélkül javította ki a vámáru-nyilatkozatokat, azaz tudta, hogy az érdekeinek a vámteher nélküli import felel meg. A Ptk. 6:62. § (2) bekezdése az alperesre is irányadó. A megbízási szerződés az importált termékek szabad forgalomba helyeztetésére irányult, amelynek módját a szakmai ismerettel rendelkező alperes határozta meg. A felek együttműködése alatt bekövetkezett jogszabályváltozást követően az alperes akkor járt volna el kellő gondossággal, ha ezt követően egyeztetni vele a vámkezelés módját. Az alperes a vonatkozó jogszabályok ismeretének hiányában, azaz saját hibájából nem kért utasítást. Emellett az elsőfokú ítélet csupán rögzíti az okozati összefüggés hiányát, de ennek indokát nem adja. Sérelmezte az alperes javára megítélt elsőfokú perköltség összegét is.

[15] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a fellebbezés nem felel meg a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjának. A felperes ugyan hiányolja, hogy az elsőfokú ítélet nem rögzíti az ő felügyeleti intézkedéssel kapcsolatos ismereteit, de nem adja indokát annak, hogy a fellebbezett határozatot e körben miért kívánja megváltoztatni, mint ahogy nem magyarázza meg azt sem, hogy miért sérelmezi az elsőfokú ítéletnek az előzményi eljárásokra és az ő kontingenssel kapcsolatos ismereteire vonatkozó megállapításait. A Pp. ezen rendelkezése alapján rögzítenie kellett volna a felperesnek azt is, hogy milyen következtetés levonását várja a másodfokú eljárásban, a bizonyítékok értékelését miért tartja okszerűtlennek. A felperes a piaci szabályok vonatkozásában nem tekinthető laikusnak, továbbá őt a speciális szaktudással rendelkező KFT. képviselte, aki az alperessel azonos szakértelemmel rendelkezett és tudomással bírt a kontingens bevezetéséről. A felperes nem jelöl meg konkrét szerződésszegő magatartást és annak sem adja indokát, hogy neki miért kellett volna utasítást kérnie. Az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy ő nem vállalt kötelezettséget a behozott áruk vámmentes vámkezelésére. A megbízó érdeke és kötelezettsége volt, hogy az általa ismert és igénybe venni kívánt kedvezményekre vonatkozóan informálja a megbízottját, mivel pedig ezt elmulasztotta, megalapozott a tájékoztatási kötelezettség megsértésével kapcsolatos jogi következtetés. A fellebbezés kizárólag a jogsértés hiányára vonatkozó

megállapításokat támadja, a kártérítés egyéb feltételei vonatkozásában kifogást nem támaszt, így nem sérelmezi az elsőfokú döntést az oksági kapcsolat hiányával összefüggően sem. Jogorvoslati kérelem nélkül pedig ettől eltérő megállapítást az ítéltábla sem tehet, az ítélet érdemi megváltoztatása tehát – a felülbírálati jogkör korlátaira tekintettel [Pp. 370. § (1) bekezdés] – nem lehetséges. A felperest ért kár nem következett volna be, ha a vámhatóság informatikai rendszere megfelelően működik, valamint, ha a felperes megvizsgálja az alperesi teljesítést és értesíti őt a teljesítés általa vélt hibájáról. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül rendelkezett a perköltségről.

[16] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében előadta, hogy a fellebbezés megfelel a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjának. Megjelölte az alperes által elkövetett jogsértést. Kifogásolta az elsőfokú bíróság okság hiányára vonatkozó megállapítását is, mivel azonban a fellebbezett határozat e körben nem tartalmaz indokolást, azt a fellebbezésben részletesen nem tudta cáfolni.

[17] A Debreceni Ítéltábla .../6. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[18] A határozatát azzal indokolta, hogy a fellebbezés megfelel a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjának, ezért alkalmas az érdemi elbírálásra. Nincs akadálya az elsőfokú ítélet felülbírálatának sem, mert nem áll fenn hatályon kívül helyezési ok. Ennek során abból kell kiindulni, hogy a felek között a Vámkódex 18. cikk (1) bekezdése szerinti közvetlen vámjogi képviseletre vonatkozó szerződések jöttek létre, amelyekre e megbízási jogviszonyra vonatkozó rendelkezések irányadóak. A megbízási jogviszonyban az alperest, mint megbízottat a gondos eljárás kötelezettsége terheli, akkor is megszegi a szerződést, ha a tevékenysége az elvárt gondosság mércéjének nem felel meg (Kúria .../7.). A felek között az egyes perbeli termékek vámkezeléseire vonatkozóan eseti megbízások jöttek létre, a felperes vámkezelési meghatalmazást küldött meg az alperesnek, amely a felek közötti jogviszonyt részletesen nem szabályozta. A felperes sem az egyedi vámkezelési meghatalmazásokon, sem azokhoz kapcsolódóan megjegyzésként, vagy egyéb módon nem rögzítette, hogy az érintett áruk vámkezelését a vámkontingens terhére kéri. A megbízott kötelezettsége, hogy a szerződésben és az esetleges utasításokban meghatározottak szerint teljesítse a megbízást, a megbízott jogosult dönteni, hogyan kíván eljárni. A védintézkedés bevezetését követően az importáló döntése volt, hogy a termékek szabad forgalomba helyezését a rendelkezésre álló kontingens terhére vagy vámteher megfizetése mellett kívánja, ennek ellenére sem az egyedi vámkezelési meghatalmazásokon, sem azokhoz kapcsolódó megjegyzésként, sem egyéb módon nem rögzítette, hogy az áruk vámkezelését a kontingens terhére kéri, habár tudomással bírt a védintézkedés bevezetéséről. A Ptk. 6:272. § (1) bekezdése nem tartalmazza a megbízó érdekeinek megfelelő teljesítés kötelezettségét, a védintézkedés bevezetését követően az importáló döntése volt, hogy a termékek szabad forgalomba helyezését a kontingens terhére vagy vámteher megfizetés mellett kívánja, mindkét döntés gazdaságilag indokolt lehetett. Mivel korábban kiegészítő vámkötelezettség ezen áruk behozatalát nem terhelte, nem volt jelentősége annak, hogy a felperes korábban vámmentesen importált.

[19] Ugyanakkor a felek közötti jogviszonyban az alperessel, mint speciális tevékenység ellátásához szakértelmét kínáló féllel jött létre a megbízási szerződés, ezért a megbízó felet a jogviszony keretein belül – esetleges szakértelmétől függetlenül laikusnak kellett tekinteni (Kúria .../7.). A felperes a speciális szaktudással rendelkező alperest annak

érdekében bízta meg, hogy a vámáru behozatala során helyette eljárjon. Annak, hogy az alperes közvetlen és nem közvetett vámjogi képviselőként járt el, a megbízó felé tanúsítandó gondosság mértékére nincs kihatása. Az alperes által vállalt gondossági kötelelem körébe tartozott a feladat ellátáshoz szükséges jogszabályok és azok változásának figyelemmel kísérése és szükség esetén annak tisztázása is, hogy a felperes a kontingens terhére kívánja-e a termékek szabad forgalomba helyezését. A Ptk. 6:62. § (1) bekezdése alapján is a kellő gondosságot tanúsító, speciális ismerettel bíró alperesnek észlelnie kellett volna az irányadó jogszabályok változását, és az ezzel összefüggésben felmerülő kérdéseket tisztáznia kellett volna a felperessel, még abban az esetben is, ha ezeknek az adatoknak a közlése elsősorban a felperes kötelezettsége volt. A Ptk. 6:273. § (3) bekezdése alapján az alperes részéről elvárható volt, hogy jelezze a felperesnek: külön erre irányuló kérelem nélkül a szabad forgalomba helyezni kívánt áruk után kiegészítő vámfizetési kötelezettség terheli.

[20] A jogi értelemben vett okozatosság fennáll, ha a kár a szerződésszegés adekvát, szerves, tipikus következménye. A Vámkódex és a Vámkódex egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015/2447 számú bizottsági végrehajtási rendelet 49. és 50. cikke alapján a szabad forgalomba bocsátás iránti eljárás kérelemre indul, amelyben a nyilatkozattevőnek kell a vámkontingens igénybevételét kérelmeznie. Amennyiben a fél a vámnyilatkozatban a megfelelő kódok megjelölésével a vámkontingens igénybevételét nem kéri, úgy a vámhatóság köteles az Európai Unióba behozott importáru után a kiegészítő vám megállapítására. Mivel az alperes a vámkontingens igénybevételét a vámnyilatkozatban nem kérte, kizárólag a kiegészítő vámfizetési kötelezettséget megállapító döntés születhetett, ekként a vámáru-nyilatkozat nem megfelelő kitöltése a kiegészítő vám megfizetésében jelentkező kár adekvát oka volt. Nem annak volt jelentősége, hogy megfelelő preferenciakód megadása esetén a kontingenst kétséget kizáróan biztosították-e, hanem annak, hogy a nem megfelelő kód meghatározásával az alperes azt egyértelműen kizárta. Ehhez képest a vám-árunyilatkozat utólagos módosítása már a kárenyhítés körébe tartozik. Az, hogy kérelem hiányában az áru után kiegészítő vámot kell fizetni az uniós jogszabályból következő, a szerződés megkötésekor is előre látható következmény volt. Erre tekintettel az alperes szerződésszegő magatartásával összefüggésben a felperest kár érte, hiszen a kár bekövetkezését nem, csupán annak összegét vitatta az alperes.

[21] Mivel szerződésszegéssel okozott kár tényállási elemei ekként megállapíthatóak voltak, meg kellett vizsgálni az alperes által a kimentés körében előadottakat. E körben figyelembe kellett venni, hogy a felperes az acélipari piacon huzamosabb ideje jelenlévő importőr, aki a vámügyintézéshez a vállalatcsoport másik, szintén professzionális tagját is igénybe vette, továbbá a védintézkedés és a kontingens bevezetéséről maga is tudomással bírt. A vámhatározatokat kézhez vette, azokban a vámkontingensből való részesedést biztosító 120-as helyett a vámfizetési kötelezettséget jelentő 100-as preferenciakód szerepelt, a kontingensre nem volt utalás. Bár a felperes több vámügynökséggel állt jogviszonyban, a vámolttatással összefüggő vámáru-nyilatkozatok, vámhatározatok összehasonlítását sem végezte el, holott a hibára ez alapján is fény derült volna, hiszen más ügynökség megfelelő preferenciakódot használt, amely a vámhatározatban is megjelent. A felperes is köteles volt a töle elvárható gondosság tanúsítására, amelynek tanúsítása esetén, a határozat egyszerű gondos átolvasása mellett is fel kellett volna ismernie, hogy a termékeket nem a kontingens terhére helyezték szabad forgalomba. Ha ekként jár el, úgy a hiba korrigálása még olyan időben megtörténhetett volna, amikor a kontingens még

rendelkezésre állt. Erre tekintettel az ítéltábla a Ptk. 6:144. § (1) bekezdése értelmében irányadó Ptk. 6:525. § (1) bekezdése alapján a keresetet elutasította.

[22] A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét visszautasította, a .../8. számú végzésével pedig a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felperes felülvizsgálati eljárási költségének összegét 6 156 140 forintban, az alperes ugyanezen költségének összegét 2 656 140 forintban állapította meg.

[23] A határozatának indokolása szerint a felülvizsgálati ellenkérelem alapján nem volt vizsgálható a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemben nem vitatott jogi indokainak helyessége, így az sem, hogy a másodfokú bíróság megfelelően döntött-e az okozati összefüggés és az előreláthatóság fennállásáról. A Ptk. 6:144. § (1) bekezdése szerint irányadó 6:525. § (1) bekezdésével összefüggésben annak volt jelentősége, hogy habár a perbeli jogviszonyban a megbízó felet a jogviszony keretein belül, esetleges szakértelmétől függetlenül is laikusnak kell tekinteni, ez nem zárja ki a felróható károsulti közrehatás megállapítását és arra tekintettel a kármegosztást. A felperes acélkereskedelem piacán megállapítható jártassága valóban nem jelentette feltétlenül a szakismeret meglétét, azt azonban nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a felperesnek 2018 augusztusában már tudomása volt a vámkontingensről, mégsem ellenőrizte, hogy kifejezett kérelme hiányában miként történt az acéltermék vámmentes behozatala. Lényeges volt az is, hogy a felperessel jogviszonyban álló más vámügynökségek a részére megküldött vámhatározatokban is megjelenő, megfelelő preferenciakódot használtak. A felperes a hiba észlelése és arra figyelemmel a vámáru-nyilatkozat módosítása esetén a vámkontingenst igénybe tudta volna venni, ezért a felperes mulasztását a Kúria is felróható károsulti közrehatásként értékelte. Több határozatára hivatkozással rámutatott ugyanakkor arra, hogy a károsult közrehatásának a károkozó felelősségét kioltó ereje fogalmilag kizárt, a jogintézmény lényegéből fakadóan a közrehatás nem 100%-os, hanem csupán a felelősséget csökkentő lehet. A másodfokú bíróság a mentesülés Ptk. 6:142. § második mondatában felsorolt konjunktív feltételek értékelése helyett kizárólag abban a kérdésben foglalt állást, hogy a felperes a kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettségének felróható megszegésével közrehatott-e a kár bekövetkezésében. A felperes felróható károsulti közrehatása ugyanakkor nem vezethet a kereset teljes elutasításához, ezért a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Előírta, hogy a másodfokú bíróság az új eljárásban a felülbírálati jogkörének a Pp. 370. § (1) bekezdésében írt korlátai között, a fentiek figyelembevételével bírálja felül az elsőfokú bíróság ítéletét és a Ptk. 6:525. § (2) bekezdésének alkalmazásával határozza meg a kármegosztás arányát. Ezt követően és ettől függően az alperesnek a keresetben megtéríteni kért károk körére és mértékére vonatkozó érdemi védekezésének alapulvételével, a rendelkezésre álló és a felek által szolgáltatott esetleges további bizonyítékok alapján kell döntenie a felperest megillető követelés összegéről.

[24] A megismételt eljárásban a felperes fenntartotta a fellebbezését. Arra hivatkozott, hogy ennek az eljárásnak a Kúria határozata szerint kizárólag a kármegosztás arányára kell kiterjednie. A felülvizsgálati kérelem nem támadta a jogerős ítéletnek az alperes kontraktuális felelősségének megállapítására és az okozati összefüggésre vonatkozó rendelkezéseit, így ezek a megismételt eljárásban már nem bírálhatóak felül. Ugyanezen okból nem vizsgálható a vámhatóság közrehatása sem, amelyet az is kizár, hogy a közigazgatási perben a Kúria megállapította a vámhatóság felelősségének hiányát. A

közrehatás mértékének megállapítása során abból kell kiindulni, hogy az alperes nem észlelte a jogszabályváltozást, az azzal összefüggő kérdéseket nem tisztázta a megbízóval és nem jelezte, hogy a megbízó célszerűtlen utasítást adott. Az alperes a hibáját csak az utolsó nyilatkozat beadását követően két héttel észlelte. A megbízott teljesítési segédjeként eljáró logisztikai cég, a KFT. a vám eljárás szempontjából kevésbé minősül professzionálisnak. A felperes felróható magatartása mindössze az volt, hogy nem ismerte fel a határozatban a rossz preferencia kódot, vagyis azt, hogy a 0%-os vámot rossz kód alapján szabták ki, amely csupán kisebb mulasztás, a felelőssége ezért elenyésző, a másodfokú tárgyalás során tett nyilatkozata szerint legfeljebb 30%-os mértékű.

[25] A megismételt eljárás során az alperes úgy érvelt, hogy a Kúria nem állapította meg az ő kontraktuális felelősségét és ezzel összefüggésben utasítást sem adott. Az ítéltábla nem kötött a korábbi jogerős határozata indokolásához, így a megismételt eljárásban az ő kártérítési felelősségének fennállása is vizsgálható. Erre tekintettel továbbra is vitatta az okozatosság és az előreláthatóság fennállását. Hangsúlyozta, hogy 0%-os vámfajtakód alkalmazásával kérte a vámkezelés elvégzését, amelyet a vámhatóság hibájából elfogadtak, a vámhatóság hibáját a közigazgatási peres eljárásban a Kúria jogerősen megállapította és azt is rögzítette, hogy a vámhatóság hibáját a felperesnek fel kellett ismernie. A szabad forgalomba bocsátás kérelemre indul, a nyilatkozattevő kérelmezi a kontingens igénybevételét, de a vámhatóság a kérelemtől eltérhet, ha arra a megállapításra jut, hogy az nem teljesíthető. Az alapvámkezelések alkalmával valóban nem születhetett volna más döntés, mint a kiegészítő vámfizetési kötelezettség megállapítása, azonban az ekkor még nyitott kontingens terhére ez a vámáru-nyilatkozatok módosításával reparálható lett volna, így a kár nem következik be. Ez volt az a következmény, amelyet ő előre láthatott, de nem láthatta előre a vámhatóság hibás, jogszzerűtlen eljárását és a kvóta ebből következő kimerülését, az ő esetleges jogszerű magatartása ezért nem volt adekvát oka a felperesi vagyonban bekövetkezett értékcsökkenésnek. Arra az esetre, ha az ítéltábla mégis a kártérítési felelőssége fennállását állapítaná meg, az alperes kérte figyelembe venni, hogy a kár nem következett volna be akkor, ha a vámhatóság és a felperes vagy az által megbízott KFT. – a jelentős szakmai tapasztalatukra is figyelemmel – megfelelő gondossággal járnak el. Kérte figyelembe venni, hogy a kontingens igénybevétele a felperes érdekkörébe tartozik. Az eljárás fenti résztvevőinek közrehatása olyan jelentős, amely annulálja, vagy csekély mértékűre csökkenti az ő felelősséget, ennek mértékét a másodfokú tárgyaláson legfeljebb 25%-ban határozta meg. Arra az esetre, ha egyéb védekezését az ítéltábla nem fogadja el, kérte ezen személyek felelősségének a megállapítását. Hangsúlyozta: a felperes döntött akként, hogy ellenük nem indított eljárást, ettől jelenleg sincs elzárva, ő azonban nem kötelezhető a más személyek mulasztásából eredő károk megtérítésére.

[26] Az ítéltábla a megismételt eljárás eredményeként a felperes fellebbezését részben alaposnak találta.

[27] Mindenekelőtt kiemeli, hogy a megismételt eljárásban is kötve volt a fellebbezési kérelemhez és ellenkérelemhez [Pp. 370. § (1) bekezdés]. Az alperes az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezéssel nem élt, a fellebbezési ellenkérelmében ugyanakkor részletes indoklást adott arra vonatkozóan, hogy mely okokból nem állapítható meg szerződésszegése, az okozati összefüggés hiányát pedig arra tekintettel állította, hogy amennyiben a vámhatóság informatikai rendszere megfelelően működik, vagy a felperes megvizsgálja az alperesi teljesítést, a kár nem következik be. A fellebbezési ellenkérelmében sem tért ki azonban az előreláthatóságra. Az ítéltábla a .../7. számú ítéletében – a részletesen ismertetett okok miatt

– akként foglalt állást, hogy az alperes szerződésszegése, a kár és a kettő közötti okozati összefüggés bizonyított, kérelem hiányában pedig a kiegészítő vám megfizetésének kötelezettsége előrelátható volt. A jogerős ítélettel szemben az alperes felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő, a csatlakozó felülvizsgálati kérelmét pedig a Kúria visszautasította és rögzítette, hogy az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében előadottak alapján az okozati összefüggés és előreláthatóság fennállása az eljárás ezen szakaszában már nem vitatható. A Pp. 424. § (4) bekezdése alapján a megismételt eljárásra irányadó utasítások között ([54] bekezdés) akként rendelkezett, hogy mivel az ítéltábla már megállapította az alperes kontraktuális felelősségének és a felperes felróható károsulti közrehatásának fennállását, a megismételt eljárásban kizárólag a kármegosztás arányát kell meghatározni és a felperest megillető követelés összegéről kell dönten. Az ítéltábla a Kúria utasításaihoz és az általa kifejtett jogi állásponthoz is kötve volt (BH1981.360.), ezért az alperes által kifejtettekkel szemben megállapította, hogy az alperes kontraktuális felelősségének fennállása már nem tehető vitássá.

[28] A Kúria állást foglalt abban is, hogy az ítéltábla helytállóan állapította meg a felperes részéről a kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség felróható megszegését, amelyből következően a Ptk. 6:144. § (1) bekezdése szerint irányadó 6:525. § (1) bekezdése alapján kármegosztásnak van helye, ezen kármegosztás arányának megállapítására utasította az ítéltáblát. A Ptk. 6:525. § (2) bekezdése értelmében a kárt a károkozó és a károsult között elsődlegesen magatartásuk felróhatóságának, ha ez nem megállapítható, közrehatásuknak az arányában kell megosztani. Amennyiben a közrehatás sem állapítható meg, a kárt egyenlő arányban viselik.

[29] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemben is hivatkozott arra, hogy a kár bekövetkezése ténylegesen a vámhatóság informatikai rendszerének hibájára vezethető vissza, mivel annak megfelelő működése esetén a saját tévedésére olyan időben derült volna fény, amikor a kár még elhárítható volt. A megismételt másodfokú eljárásban erre elsődlegesen a saját felróható magatartása és a kár közötti okozati összefüggés hiányaként hivatkozott, ezt azonban a kifejtettek szerint az eljárás jelen szakaszában már nem lehetett vizsgálni. Másodlagosan ugyanakkor állította, hogy a kár bekövetkeztében a KFT. és a vámhatóság magatartása is közrehatott, amelyet a kármegosztás vizsgálata során is értékelni kell, kérte ezért ezen személyek felelősségének a megállapítását is. A Ptk. 6:144. § (1) bekezdése szerint a kontraktuális kárfelelősség esetén is irányadó 6:524. §-a rendezi azt az esetet, amikor a kárt többen, együttesen okozzák, ezen rendelkezés a károsulttal szemben a károkozók egyetemleges felelősségét rögzíti. A károkozók egyetemleges felelőssége abban az esetben is irányadó, ha a kárt a károsulttal szerződő fél és harmadik személy közösen okozta, ezért a károkozók felelőssége nem azonos felelősségi alakzat alapján állapítható meg (EBH2018.P.1.; BH2016.203.). A Ptk. 6:524. § (4) bekezdése szerint továbbá a többek közös károkozásának szabályait akkor is alkalmazni kell, ha a kárt a több egyidejűleg kifejtett magatartás közül bármelyik önmagában is előidézte volna, vagy nem állapítható meg, hogy a kárt melyik magatartás okozta. A közös károkozás ténye és a károsulttal szembeni egyetemleges felelősség akkor is fennáll, ha a károkozók nem tudtak egymás károkozásáról, vagy a károkozók eltérő tevékenysége egymást követi, de valamennyi szervesen közrehat a károsító eredmény bekövetkezésében (BDT2011.2538.). Az alperes által hivatkozott KFT. a felperes által igénybe vett közreműködő, akinek tevékenységéért a Ptk. 6:148. § (1) bekezdése alapján a felperes tartozik felelősséggel, a közreműködő esetleges felróható magatartását tehát a felperesnek kell betudni. A vámhatóság felelősségével összefüggésben pedig rögzíteni szükséges, hogy jelen esetben az alperes a vámnyilatkozatokban nem kérte a vámkontingens

igénybevételét, ezért a vámhatóságnak – aki a kérelemhez annyiban kötött, hogy erre irányuló kérelem nélkül nem rendelkezhet a kontingens igénybevételéről – meg kellett volna állapítania a kiegészítő vámfizetési kötelezettséget, amely nem történt meg. A közigazgatási perben eljáró bíróság a jogerős ítéletében valóban megállapította a vámhatóság hibáját, ugyanakkor rögzítette, hogy a közvetlen vámjogi képviselő alperes mulasztása a Vámkódex 119. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárásban a felperes terhére esett, a közvetlen vámjogi képviselő (jelen per alperese) és a felperes pedig már a határozatok kézhezvételekor is észlelhette volna a vámhatóság hibáját. Ezen tényállás a többiek közös károkozásának megállapítására lehet alkalmas, amely esetben a károsult jogosult eldönteni, hogy az igényét mely károkozóval szemben kívánja érvényesíteni, hiszen a károkozók a károsulttal szemben egyetemleges felelősséggel tartoznak, azaz minden károkozó a teljes kár megtérítésére köteles [Ptk. 6:29. § (2) bekezdés], magatartásuk felróhatósága tehát kizárólag a károkozók egymás közötti viszonyában bír jelentőséggel. A felperes és az alperes közötti kármegosztás arányának megállapítása során ezért nem volt annak jelentősége, hogy az alperes hivatkozása szerint a kár bekövetkezésében a feleken kívülálló, általa megjelölt személyek magatartása is közrehatott.

[30] A kármegosztás mértékének vizsgálata során az ítéltábla az alperes oldalán figyelembe vette, hogy az alperes, mint a felek viszonylatában speciális szakértelemmel rendelkező fél által vállalt gondossági kötelem részét képezte a feladat ellátásához szükséges jogszabályok ismerete és változásai nyomán követése, továbbá annak tisztázása is, hogy a felperes a kontingens terhére kívánja-e a termékek szabad forgalomba helyezését. Az alperes ezt elmulasztotta, ekként nem a tőle elvárható magatartást tanúsította és a vállalt gondossági kötelemet megszegte. Emellett az alperes a Ptk. 6:273. § (3) bekezdését megsértve nem figyelmeztette a felperest a célszerűtlen, szakszerűtlen utasításra (a kontingens igénybevételének elmulasztására) sem. Az ítéltábla ugyanakkor hangsúlyozza azt is, hogy a felperesnek kellett arról döntenie, hogy a termékeket a kontingens terhére vagy vámteher megfizetése mellett kívánja levámoltatni, mindkét döntésnek lehetett racionális gazdasági indoka, az pedig a felperes érdekében állt, hogy az általa ismert preferenciák alapján a számára legkedvezőbb módszert válassza. A felperes a felek közötti jogviszonyban maga is jogosult és köteles volt az irányadó szabályok változásának ismeretében erre vonatkozó tájékoztatást adni az alperesnek, amelyet elmulasztott. Habár 2018 augusztusában már tudomással bírt a védintézkedés bevezetéséről, mégsem ellenőrizte, hogy kifejezett utasítása hiányában miként történt az acéltermékek vámmentes behozatala. Azt is értékelni kellett, hogy a felperessel jogviszonyban álló más vámügynökségek a részére megküldött vámhatározatokban megfelelő preferenciakódot használtak, a felperes pedig a tőle elvárható gondosság tanúsítása esetén az alperes hibás eljárását ezekkel összevetve is olyan időben észlelhette volna, amikor a vámáru-nyilatkozat módosítása esetén a vámkontingenst még a saját hivatkozása szerint is igénybe vehette volna. Ismételten hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a felperestől is elvárható volt a neki megküldött vámhatározatok elolvasása és értelmezése, valamint az alperes megfelelő tájékoztatással történő ellátása vagy ennek hiányában a teljesítés fokozottabb ellenőrzése. E tekintetben figyelembe vette, hogy a felperes által igénybe vett, a felperessel azonos cégcsoporthoz tartozó, szakismerettel is bíró KFT. közreműködő magatartását is a felperes terhén kellett értékelni. Mindezek mérlegelésével a felperes és az alperes felróhatóságnak arányát a felperesre terheesebben 60-40%-ban határozta meg.

[31] A Kúria előírta a kármegosztás arányának meghatározását követően az alperes által megtérítendő károk körének és mértékének meghatározását is, amelyről az alperes ellenkérelmének tükrében kellett dönten.

[32] Az alperes mindenekelőtt azért vitatta a kereset összecszerűségét, mert állította, hogy a felperes az általa megfizetett teljes vámterhet a társasági és iparűzési adó bevallása során költségként számolta el, ezzel csökkentette az adóalapját. Erre tekintettel az ekként meg nem fizetett adó összegével nem csökkent a vagyona, így mindezt a károkozás folytán beállt vagyoni előnyként kérte figyelembe venni és – bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozva – indítványozta a felperest kötelezését az adóbevallásainak becsatolására. A felperes ugyanakkor az elsőfokú eljárás során elismerte, hogy a társasági adóbevallásban a megfizetett vám összegét költségként könyvelte el, ezzel a társasági adó alapját csökkentette. Ennek azonban érvelése szerint azért nincs jelentősége, mivel amennyiben az alperes a kifizetett vám összegét kártérítésként megfizeti, azon összeget immár bevételként kell a társasági adóbevallásban elszámolnia, amely az adóalapot növelni fogja, e kettő pedig lényegében kioltja egymást, az alperes által állított előnyt tehát elveszti. Érvelése szerint a vám összege költségként az iparűzési adó esetében nem volt elszámolható.

[33] Azt, hogy a felperes vagy az alperes érvelése-e a helyes, a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehetett eldönteni. Az ítéltábla csupán annyit állapíthatott meg, hogy ezt a kérdést a Ptk. 6:522. § (3) bekezdése alapján kell megválaszolni, ezt a jogszabályi rendelkezést ugyanis a Ptk. 6:144. § (2) bekezdése folytán a szerződésszegéssel okozott károk körében is alkalmazni kell. Eszerint pedig az alperesnek áll érdekében annak bizonyítása, hogy a felperes a károkozásból származóan meghatározott összegű vagyoni előnyhöz jutott, mert kevesebb társasági és iparűzési adót fizetett, továbbá neki kell igazolnia azt is, hogy ezt a vagyoni előnyt vagy annak egy részét a felperes a kár megtérítése esetén sem veszíti el. E bizonyítási kötelezettségével a nyilatkozatainak tartalma szerint az alperes maga is tisztában volt, hiszen bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozással a felperes adóbevallásainak csatolását kérte, amely valóban nem mellőzhető. A felek ugyanakkor ezen adóbevallásokkal kapcsolatban jogosultak megtenni az észrevételeiket, valamint további bizonyítási indítványokkal is élhetnek, hiszen az adóbevallások kiértékeléséhez és végső soron az e körben felmerült kérdések megválaszolásához különleges szakértelem szükséges, így nem mellőzhető könyvszakértő bevonása, amelyre – az adóbevallások csatolása esetén – a bizonyításra köteles alperesnek kell indítványt tennie. Kizárólag ezen eljárási és bizonyítási cselekmények után lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy az alperes helyesen hivatkozott-e káronszerzésre. Mindezeket azonban az ítéltábla nem foganatosíthatta, mert ez meghaladta volna a másodfokú eljárás kereteit és egyfokúvá tette volna az eljárást, ezért ezeket az eljárási és bizonyítási cselekményeket az összecszerűség tekintetében folytatódó elsőfokú eljárás során kell elvégezni.

[34] Az alperes a kereset összecszerűsége körében arra is hivatkozott, hogy semmi sem igazolja az a felperes azon állítását, amely szerint az alapvámkezelés időpontjában a teljes termékmennyiség belefért volna a kontingensbe. Ezzel az érveléssel a felperes nem értett egyet, ezért táblázatot csatolt annak alátámasztása érdekében, hogy ebben az időpontban a teljes mennyiséget le lehetett volna vámolni a kontingens keretei között. Mivel pedig ezeket az állításokat az alperes vitatta, a felperes vámszakértő kirendelését kérte. Az elsőfokú bíróság az eltérő jogi álláspontja miatt ezt a bizonyítást sem foganatosította, enélkül pedig abban a kérdésben sem lehetett állást foglalni, hogy a teljes termékmennyiség belefért volna-e a kontingensbe vagy nem. Az ítéltábla csupán annak megállapítására szorítkozhatott, hogy a

kontingens – az e körben nem vitás elsőfokú ítéleti tényállás szerint – csak a vámáru-nyilatkozatok módosítása iránti kérelem benyújtását követő 2. munkanapon, 2018. december 27-én merült ki, a felperes pedig még ekkor is részesült 113 kg áru erejéig a kontingensből. Erre tekintettel őt bizonyosan érte kár, hiszen az alapvámkezelések időpontjában a kontingens még elérhető volt, azt azonban szakértő közreműködésével lehet csak tisztázni, hogy abba a teljes termékmennyiség belefért volna-e vagy nem. Erre tekintettel e körben is nagymértékű bizonyítás szükséges, amelyet az ítéltábla nem fogantatosíthatott, hiszen az meghaladta volna a másodfokú eljárás kereteit és egyfokúvá tette volna az eljárást, ezért ezeket a bizonyítási cselekményeket is az összecszerűség tekintetében folytatódó elsőfokú eljárás során kell elvégezni.

[35] Végül az alperes állította azt is, hogy a vámvisszatérítési eljárásban a felperes oldalán felmerült költségek nem tartoznak a kár Ptk. 6:522. § (2) bekezdésben meghatározott fogalmába. Érvelése szerint a felperes saját döntése volt ezen eljárás megindítása, az azzal felmerült költségek megtérítésére ezért ő nem kötelezhető. A felperes ezzel szemben arra hivatkozott, hogy az alperessel egyetértésben indította meg ezt az eljárást, amellyel a kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettségét teljesítette. Az elsőfokú bíróság az eltérő jogi álláspontja miatt abban a kérdésben sem foglalt állást, hogy melyik fél érvelése helyes, így e körben nem hozott felülbírálatra alkalmas érdemi döntést, sőt: egyetlen eljárási cselekményt sem fogantatosított. Mivel pedig a jogvitát enélkül nem lehet elbírálni, az összecszerűség körében folytatódó elsőfokú eljárásban e körben is döntést kell hozni, ezt a jogkört ugyanis az ítéltábla szintén nem vonhatta el az elsőfokú bíróságtól, hiszen ezzel egyfokúvá tette volna az eljárást.

[36] A kifejtett okok miatt az ítéltábla a Pp. 341. § (4) bekezdése alapján közbelső ítéletet hozott, amellyel a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta az elsőfokú ítéletet és megállapította, hogy az alperes negyven százalékos mértékben köteles megtéríteni a felperes részére azt a kárt, amely abból eredően érte őt, hogy az alperes az általa adott vámkezelési meghatalmazás alapján 2018. augusztus 27. és 2018. december 3. között téves tartalommal nyújtott be tizenöt vámáru-nyilatkozatot. Mellőzte továbbá a felperes elsőfokú perköltségben történő marasztalását, hiszen az elsőfokú eljárást az összecszerűség tekintetében folytatni kell, ennek érdekében az iratokat visszaküldte az elsőfokú bíróság részére.

[37] A fellebbezés – a jogalap körében – eredményre vezetett, azonban az ítéltábla a Pp. 383. § (5) bekezdése alapján csupán megállapította a felek másodfokú perköltségének összegét, amelynek viseléséről a folytatódó elsőfokú eljárásban kell dönteni.

[38] A felperes másodfokú perköltségként a fellebbezési illetéket és a jogi képviselőjének munkadíját számította fel. Ez utóbbit az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban Ükr.) 3. § (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján a fellebbezéssel vitatott 198 290 208 forint után 2 091 451 forint + áfa összegben határozta meg, amelynek mérséklését nem tartotta indokoltnak. Figyelemmel a lerótt 2 500 000 forint illetékre is, a felperes másodfokú eljárással felmerült költségét az általános forgalmi adót is tartalmazó 5 156 143 forintban állapította meg. Az alperes az ügyvédi munkadíjat az Ükr. 2. § (1) bekezdése szerint számította fel, a fellebbezési ellenkérelmével összefüggésben is benyújtotta a részletes óraelszámolást, amelyben a másodfokú eljárással összefüggésben 16 munkaórát érvényesített. Ez alapján a kimutatásban meghatározott 630 400 forint + áfa

összegű ügyvédi munkadíj illeti meg, amelyet az ítéltábla szintén nem tartott szükségesnek mérsékelni.

Debrecen, 2025. szeptember 17.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró